

26.2.2024

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Aleksei Navalnyin murhasta ja Venäjän poliittisia vankeja ja vaiennettua kansalaisyhteiskuntaa tukevan EU:n toiminnan tarpeesta
(2024/2579(RSP))

Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Ryszard Czarnecki, Jacek Saryusz-Wolski, Cristian Terheş, Adam Bielan, Roberts Zile, Charlie Weimers, Bogdan Rzońca, Joachim Stanisław Brudziński, Elżbieta Rafalska, Witold Jan Waszczykowski, Hermann Tertsch, Beata Mazurek, Assita Kanko
ECR-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Aleksei Navalnyin murhasta ja Venäjän poliittisia vankeja ja vaiennettua kansalaisyhteiskuntaa tukevan EU:n toiminnan tarpeesta
(2024/2579(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Venäjästä, Aleksei Navalnyista, kansalaisyhteiskunnasta ja ihmisoikeuksien puolustajista Venäjällä,
 - ottaa huomioon yleissopimuksen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi (Euroopan ihmisoikeussopimus),
 - ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, jonka osapuoli Venäjän federaatio on,
 - ottaa huomioon kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet, joita Venäjä on sitoutunut noudattamaan Euroopan neuvoston, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) ja YK:n jäsenenä sekä muiden ihmisoikeussopimusten allekirjoittajana,
 - ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja sen lisäpöytäkirjat, erityisesti 10 artiklan, joka koskee oikeutta sananvapauteen, ja 11 artiklan, joka koskee oikeutta kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Venäjän federaatiosta on tullut klassinen täysimittainen verinen diktatuuri, ja toteaa, että tämä on tosiasia, jonka monet länsimaat ovat eri syistä jättäneet huomiotta ja joka on mahdollistanut sekä sisäiset sortotoimet että ulkoiset hyökkäykset;
- B. ottaa huomioon, että venäläinen asianajaja, oppositiopoliitikko ja korruption vastainen aktivisti, vuoden 2021 Saharov-palkinnon saaja Aleksei Navalnyi kuoli 16. helmikuuta 2024 arktisella alueella sijaitsevassa rangaistussiirtolassa, jossa hän suoritti mielivaltaista ja poliittisin perustein langetettua tuomiota ja jossa häntä olin toistuvasti kidutettu ja kohdeltu epäinhimillisesti;
- C. ottaa huomioon, että Aleksei Navalnyi oli yritetty tappaa jo aiemmin 20. elokuuta 2020, jolloin hänet myrkytettiin sotilaskäyttöön tarkoitettulla Novitšok-hermomyrkyllä ja että tämän katsottiin olleen Venäjän turvallisuuspalvelun FSB:n myrkytyksiin erikoistuneen ryhmän poliittisin perustein tekemä murhayritys;
- D. katsoo, että Aleksei Navalnyin murha ei ole yksittäistapaus vaan se on osa Putinin harjoittamaa väkivaltaa, toisinajattelijoiden vaiennamista ja poliittisten vastustajien ja kansalaisyhteiskunnan aktivistien pelottelua, josta on osoituksena sellaisten henkilöiden, jotka uskaltavat puhua hallitusta vastaan, häirintä, mielivaltaiset pidätykset,

murhayrietykset tai tappaminen; toteaa, että tästä ovat esimerkkejä Boris Nemtsov, Anna Politkovskaja, Vladimir Kara-Murza, Sergei Protazanov, Natalia Estemirova, Alexander Litvinenko, Sergei Magnitski ja Sergei Skripal;

- E. ottaa huomioon, että valtion tukemat salamurhat ja oppositiojohtajien fyysinen likvidointi ovat jääneet rankaisematta, minkä lisäksi Venäjän johto on palkinnut henkilöitä, joiden väitetään syyllistyneen näihin tyrmistyttäviin rikoksiin;
- F. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset ja poliittinen johto jatkavat sortoa ja autoritaarisia toimia maan kansalaisia, kansalaisyhteiskuntaa, poliittista oppositiota ja tiedotusvälineiden työntekijöitä kohtaan ja nämä joutuvat usein häirinnän, valvonnan, fyysisten hyökkäysten, uhkailun, työpaikoille ja koteihin tehtävien ratsioiden ja etsintöjen, herjaus- ja mustamaalauskampanjoiden, oikeudellisen häirinnän, mielivaltaisten pidätysten ja pahoinpitelyjen kohteeksi ja heidän oikeuksiaan sananvapauden sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapauden loukataan;
- G. ottaa huomioon, että Venäjän alueella elää lähes 200 etnistä ja kansallista yhteisöä, joista monet ovat alkuperäisväestöjä, ja että Venäjän hallinto ei huolehdi heidän identiteettinsä säilyttämisestä; toteaa, että muukalaisviha, rasismi ja muiden yläpuolella olevan ”Suur-Venäjän” ylistys kukoistavat maassa hallituksen tuella;
- H. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset ovat tehostaneet pyrkimyksiään tukahduttaa kaikenlainen arvostelu, joka kohdistuu aiempiin neuvostoaikaisiin ja nykyisiin rikoksiin, etenkin Ukrainaan kohdistetun hyökkäyssodan alkamisen jälkeen, ja toteaa, että ihmisiä pidetään vankiloissa ja tutkintavankeudessa tai lähetetään pakkohoitoon psykiatriin sairaaloihin; toteaa, että esimerkkejä tästä ovat Dmitri Ivanov, Vladimir Kara-Murza, Ioann Kurmojarov, Viktoria Petrova, Maria Ponomarenko, Aleksandra Skotšilenko, Dmitri Talantov ja oppositioaktivistit Aleksei Gorinov ja Ilja Jašin;
- I. ottaa huomioon, että Putin värvää ihmisiä tappamaan poliittisia vastustajiaan Venäjän ulkopuolella; toteaa, että 28-vuotias venäläinen lentäjä Maksim Kuzminov murhattiin raa’asti Espanjassa 13. helmikuuta 2024 sen jälkeen kun hän oli kieltäytynyt tekemästä sotarikoksia Venäjän sodassa Ukrainaa vastaan ja että sitä ennen tšetseenipakolainen Zelimkhan Khangoshvili oli murhattu Berliinissä ja Putin vaatii nyt tähän syyllistyneen henkilön vapauttamista;
- J. ottaa huomioon, että Aleksei Navalnyia pidettiin yleisesti tärkeimpänä opposition edustajana, joka vastusti Putinin hallintoa ja hänen sortoa harjoittavaa kleptokraattista järjestelmäänsä, minkä vuoksi hän oli Putinin henkilökohtainen vihollinen;
- K. toteaa, että läntisten demokratioiden reaktiot näihin salamurhiin ja muihin Venäjän federaation aggressiivisiin toimiin eivät ole olleet riittävän voimakkaita estääkseen Venäjää jatkamasta vihamielisiä sortotoimiaan;
- L. toteaa, että Memorialin lakkauttaminen aiemmin on osa Venäjän hallituksen toistuvia ja järjestelmällisiä pyrkimyksiä kirjoittaa historia uudelleen ja rajoittaa vapaata keskustelua menneiden rikosten ja tapahtumien arvioinnista, ja toteaa, että näistä erityistä huomiota on saanut valheellisen version ylläpitäminen Katynin tapahtumista; ottaa huomioon, että Memorialin kohtalo osoittaa selvästi, miten Venäjän viranomaiset käyttävät ”ulkomaisia agentteja” koskevia lakeja välineenä arvostelijoiden ja

riippumattomien äänten pelottelemiseksi ja vaimentamiseksi;

- M. ottaa huomioon, että journalistien suojelukomitean (CPJ) mukaan Venäjän viranomaiset ovat vuodesta 2021 lähtien leimanneet kymmeniä mediaorganisaatioita ”epätoivotuiksi” ja Radio Free Europe / Radio Liberty on 142. tällainen taho; ottaa huomioon, että luettelossa on useita maanpaossa olevia ja riippumattomia tiedotusvälineitä, kuten Dozhd TV (TV Rain), Meduza, Novaya Gazeta Europe, iStories, The Insider, Bellingcat ja Proekt;
- N. toteaa, että aktiivinen kansalaisyhteiskunta on ratkaisevan tärkeä osa demokraattista ja avointa yhteiskuntaa ja sillä on olennainen merkitys ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen turvaamisen kannalta; ottaa huomioon, että kansalaisjärjestöillä on keskeinen rooli nykyaikaisissa demokraattisissa yhteiskunnissa ja että niiden on siksi voitava toimia vapaasti ilman, että viranomaiset puuttuvat niiden toimintaan tarpeettomasti; ottaa huomioon, että Venäjän viranomaisten kansalaisyhteiskuntaan ja ihmisoikeuksien puolustajiin kohdistamat tukahduttamistoimet palauttavat mieliin neuvostoajan ja ovat viime kädessä Venäjän kansan etujen vastaisia ja haittaavat mahdollisuuksia avoimeen ja vapaaseen vuoropuheluun;
- O. ottaa huomioon, että Venäjällä on yli 1 000 poliittista vankia; toteaa, että EU osoittaa solidaarisuuttaan kaikille toisinajattelijoille ja venäläisille, jotka vapautensa ja henkensä uhalla ja maan hallituksen ja viranomaisten painostuksesta huolimatta jatkavat taistelua vapauden, ihmisoikeuksien ja demokratian puolesta;
1. tuomitsee mitä jyrkimmin Aleksei Navalnyin murhan; esittää osanottonsa Navalnyin perheelle; vaatii kansainvälistä tutkimusta hänen kuolemaansa liittyvistä olosuhteista, jotta siitä vastuussa olevat saadaan vastaamaan teoistaan; vaatii toteuttamaan yhteisiä ja riittäviä kansainvälisiä toimia tämän tragedian johdosta;
 2. korostaa, että Aleksei Navalnyin näkemykset Venäjän aggressiivisista toimista kansainvälisellä näyttämöllä kehittyivät ja että hän muutti aiempia näkemyksiään Venäjän imperiaalisesta politiikasta, myös hyökkäyksistä Georgiaa vastaan vuonna 2008 ja Ukrainaan vuodesta 2014 alkaen; on vakuuttunut siitä, että Venäjän johto pelkäsi, että tietyissä olosuhteissa toiset seuraisivat samanlaista kehityskaarta;
 3. kehottaa EU:ta tutkimaan diplomaattisia, taloudellisia ja oikeudellisia keinoja saattaa vastuuseen teoistaan Aleksei Navalnyin murhasta vastuussa olevat ja muut hallinnon jäsenet, jotka ovat vastuussa ihmisoikeusloukkauksista, mukaan lukien korkean tason virkamiehet ja turvallisuusjoukkojen jäsenet sekä vankeinhoitoala, Aleksei Navalnyin korruption vastaisen säätiön julkaiseman 6000 henkilön luettelon perusteella; pitää myönteisenä, että Yhdysvallat hyväksyi äskettäin pakotteita Navalnyin kuoleman johdosta ja kehottaa EU:ta koordinoimaan demokraattisen maailman toimia;
 4. tuomitsee jyrkästi niiden venäläisten pidätykset, jotka halusivat kunnioittaa Navalnyin muistoa Venäjällä;
 5. tuo julki suuren kunnioituksensa, solidaarisuutensa ja tukensa ihmisille, jotka vaarantavat vapautensa ja jopa henkensä puolustaessaan perustavaa laatua olevia ihmisoikeuksia ja kansalaisoikeuksia, joita Venäjän hallinto tunnetusti loukkaa; antaa tunnustusta Vladimir Kara-Murzan osoittamalle rohkeudelle;

6. katsoo, että kaikki pysyvät muutokset Venäjän federaatiossa edellyttävät valtion luopumista imperialismista, kolonialismista ja liittovaltion laajentamisyrittämisistä sekä selkeän eron tekemistä Venäjän imperiaaliseen menneisyyteen;
7. kehottaa kansainvälistä yhteisöä varmistamaan, että Venäjän hallinto joutuu vastuuseen teoista, joita se on tehnyt paitsi Venäjän federaation alueella myös EU:n maaperällä ja muualla maailmassa;
8. toteaa jälleen, että EU:n olisi toimittava täysipainoisesti Venäjän kansalaisyhteiskunnan rinnalla, joka tunnustaa yleismaailmalliset demokraattiset arvot ja torjuu imperialismia, ja hyödynnettävä EU:n ihmisoikeuspakotejärjestelmää ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneiden rankaisemiseksi; kehottaa neuvostoa jatkamaan asiaa koskevaa työtään viipymättä; korostaa, että ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneille ei pitäisi myöntää EU:n viisumeja eikä heidän pitäisi voida säilyttää varoja jäsenvaltioissa ja käyttää vapauksia, jotka he itse epäivät kansalaisiltaan;
9. kannustaa EU:ta tekemään tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden, kuten G7-ryhmän ja muiden samanmielisten maiden, kanssa ja koordinoimaan toimia, joilla puututaan Venäjän ihmisoikeusloukkauksiin, tiukempien kohdennettujen pakotteiden, diplomaattisen painostuksen ja kansalaisyhteiskunnalle annettavan tuen avulla;
10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Aleksei Navalnyin perheelle komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvostolle, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle, Radio Free Europe / Radio Liberty -yhtiölle, International Memorial -järjestölle, Memorial Human Rights Centre -keskukselle ja Venäjän viranomaisille.